

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 25 januari 1921 kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 239 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

I en till riksdagen den 11 januari 1921 avlåten, till bankoutskottet hänvisad proposition nr 27 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lägrådet förda protokoll, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslagit riksdagen antaga vid propositionen fogat

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 239 § i lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse.

Till bestridande av kostnaden för bankinspektionens organisation och verksamhet skall bankbolag årligen erlägga bidrag enligt bestämmelser, som meddelas av Konungen. Detta bidrag utgår efter visst, för samtliga bankbolag, över vilka bankinspektionen har att utöva tillsyn, lika förhållande till sammanlagda beloppet av bankbolags egna fonder vid utgången av nästföregående kalenderår, men må icke överstiga två hundra delar procent av detta belopp.

Bankbolag åligger jämväl att ersätta ombud, som utses enligt 233 och 238 §§. På bankinspektionen ankomme att bestämma ersättningsbeloppet.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då densamma, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Enligt nu gällande lydelse av ifrågavarande paragraf skall bankbolag till bestridande av kostnaden för bankinspektionens organisation och verksamhet årligen erlægga bidrag enligt bestämmelser, som meddelas av Konungen. Detta bidrag utgår efter visst, för samtliga bankbolag, över vilka inspektionen har att utöva tillsyn, lika förhållande till sammanlagda beloppet av bankbolags egna fonder vid utgången av nästföregående kalenderår, men må icke överstiga en hundradels procent av detta belopp.

Genom kungörelse den 13 december 1918, vilken trädde i kraft den 1 därpåföljande januari, förordnade Kungl. Maj:t, att dessa bidrag skulle utgå med en hundradels procent av bankbolags egna fonder eller sålunda med det högsta i banklagen medgivna beloppet.

I skrivelse den 15 december 1920 har nu bank- och fondinspektionen, som omhänderhar tillsynen över bankbolagen, hemställt om vidtagande av åtgärder för genomförande av sådan ändring i banklagen, att möjlighet måtte beredas att av bankbolagen erhålla förhöjda bidrag.

Inspektionen har därvid anført, bland annat, att de utgifter, vilka borde bestridas av bidrag till bankinspektionen, syntes, så vitt då kunde bedömas, komma att för år 1920 uppgå till sådant belopp, att de knappast kunde täckas med influtna dylika bidrag. Detta hade också av innevarande års riksdag förutsatts, i det att riksdagen vid anvisande av medel till dyrtidstillägg för år 1920 vid bank- och fondinspektionen föreskrivit, att dessa tillägg skola såvitt angår tillägg å avlöningar, som skola bestridas av bidrag till bankinspektionen, i första hand utgå av dylika medel, under det att tilläggen i övrigt skola utgå av statsmedel.

För år 1921 syntes det vara att förvänta, att de utgifter, vilka skola bestridas av bidrag till bankinspektionen, komme att uppgå till högre belopp än för år 1920. Denna ökning föranleddes av de förändrade grunderna för dyrtidstillägg. Under det att bestämmelserna härom för innevarande år varit gällande endast under det senare halvåret, komme de nämligen att under år 1921 tillämpas redan från årets början.

Med hänsyn till dessa omständigheter syntes det erforderligt att möjlighet bereddes att redan från och med år 1921 erhålla ökade bidrag av bankbolagen. Detta kunde emellertid icke ske utan att en ändring vidtoges i banklagen. Visserligen skulle det närmaste behovet av bankbidrag kunna, såvitt nu vore möjligt att bedöma, täckas därigenom att beräkningsgrunden för dessa bidrag förändrades från en hundradels procent till tolv tusendels procent av bankernas fonder. Men då nu en ändring av banklagen i denna del skulle företagas, syntes, med hänsyn till eventuella framdeles uppkommande behov av större bidrag för upprätthållande av bankinspektionens verk-

samhet, den lagfästade gränsen för bankernas bidrag icke böra göras allt för snäv. För sin del vill inspektionen ifrågasätta, att densamma höjes till två hundra dels procent.

Statskontoret har i avgivet utlåtande tillstyrkt framställningen och därvid särskilt uttalat den mening, att det syntes önskligt, att den ifrågasatt lagändringen måtte kunna vinna tillämpning redan på de avgifter från bankbolag, som skola erläggas under år 1921.

Lagrådet har lämnat lagförslaget utan anmärkning.

Departementschefen har för egen del anfört följande:

»Vid inrättandet av en särskild tillsynsmyndighet över bankbolagen utgick man från att samtliga kostnader för densamma skulle bestridas genom bidrag från bankbolagen. Då det nu visat sig, att dessa kostnader på grund av tidsförhållandena stigit till sådana belopp, att de icke kunna täckas med de bidrag, som inom den i banklagen för närvarande angivna ramen kunna av bankbolagen uttagas, och då det särskilt i det nuvarande statsfinansiella läget är av vikt, att statsmedel i den mån det låter sig göra icke tagas i anspråk ens tillfälligtvis för sådana ändamål, som skola bestridas av särskilda uppbördsmedel, synes en ändring i banklagen böra ske för beredande av möjlighet att erhålla ökade bidrag från bankbolagen. Emot bank- och fondinspektionens förslag härutinnan, att de årliga bidragen skulle i banklagen begränsas till högst två hundra dels procent av sammanlagda beloppet av bankbolags egna fonder vid utgången av nästföregående kalenderår, har jag icke något att invända. På Kungl. Maj:t skulle ju alltid ankomma att inom denna ram bestämma bidragens storlek.

Departements-
chefen.

En lagändring i detta syfte torde på de av bank- och fondinspektionen angivna skäl böra träda i kraft snarast möjligt.»

Såsom av den i ärendet lämnade redogörelsen framgår, avser ifrågasatt förslag sådan ändring av nu gällande lag om bankrörelse, att bank- och fondinspektionen måtte beredas möjlighet att erhålla ökade bidrag till bestridande av kostnaderna för inspektionens organisation och verksamhet. Dessa bidrag, vilka enligt lagens bestämmelser icke må överstiga en hundra dels procent av bankbolagens egna fonder, utgå för närvarande jämlikt Kungl. Maj:ts beslut med det högsta i lagen medgivna belopp. Enligt det nu framlagda förslaget skulle nyssnämnda maximigräns ökas till två hundra dels procent.

Utskottet.

Den föreliggande framställningen är, såsom bank- och fondinspek-

tionen framhåller, närmast föranledd av ökade utgifter i anledning av de förändrade grunderna för dyrtidstillägg. Enligt verkställda beräkningar rörande dessa utgifter synes det närmaste behovet kunna täckas därigenom, att beräkningsgrunden för ifrågavarande bankbidrag förändras från nuvarande en hundra del procent till tolv tusendels procent; och har man vid dessa beräkningar utgått från de bestämmelser, som för närvarande äro gällande beträffande dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Då efter all sannolikhet dessa komma att reduceras, vill det synas, som om den nyssnämnda förhöjningen till tolv tusendels procent skulle vara för här ifrågavarande ändamål tillfyllest. Då emellertid nu en ändring i banklagen föreslagits, torde det, med hänsyn till eventuella framdeles uppkommande behov, knappast vara lämpligt att fastslå en alltför snäv gräns.

Under sådana förhållanden anser sig utskottet böra tillstyrka det nu framlagda förslaget, men förutsätter därvid, att den möjlighet till erhållande av ökade bidrag till inspektionens verksamhet, som ett bifall till förslaget medför, icke kommer att utnyttjas i större utsträckning än behovet oundgängligen kräver. Den ifrågavarande lagändringen synes böra vinna tillämpning redan under innevarande år och sålunda träda i kraft snarast möjligt.

Utskottet får alltså hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 27
må av riksdagen biläggas.

Stockholm den 25 januari 1921.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Gustafsson, Öhngren, Vindahl, Johansson* i Friggeråker, *Wigforss, Östberg, Waller och Söderbom* samt

av andra kammaren: herrar *Kristensson, Gustafsson* i Örebro, *Jansson* i Kungsör, *Borg, Ryberg, Borggren, Wikström* och *Nylander*.